

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ»
ВОЗНЕСЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КУ "ЦПРПП" ВМР
Наказ №26 від 05.01.2026

Колосова Л.М.
(прізвище та ініціали)

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти
«Професійна траєкторія вчителя STEM-галузей у 7–9 класах:
методичний та психологічний аспекти»**

Вознесенськ – 2026

Розробник: комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Вознесенської міської ради (Чехратова Т.А., консультант ЦПРПП, вища кваліфікаційна категорія, вчитель-методист)

Напрямок підвищення кваліфікації:

Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти

Розроблено на основі типової програми:

Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти та науки від 12.10.2022 р.№ 904)

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року

Рецензенти:

- **Колосова Людмила Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, директор КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Вознесенської міської ради Миколаївської області.

- **Богданова Ольга Олексіївна**, учителька математики та інформатики вищої категорії, "Учитель-методист", методистка вищої категорії, Google for Education Certified Trainer, тренерка Нової української школи, авторка "Платформи індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагога", MagicSchool AL Educator Certification, методист МОШПО.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти та науки від 12.10.2022 р. № 904, відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (зі змінами), від 29 липня 2020 року № 672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників», наказу Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 року № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти», відповідно до державної політики щодо реформування системи освіти, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійний розвиток працівників», професійних стандартів, інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів для вдосконалення компетентностей педагогічних працівників природничої, математичної та інформативної галузей закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, а також сприяння їхньому професійному розвитку з урахуванням суспільних потреб і викликів у сфері освіти.

Актуальність програми полягає в необхідності підготовки вчителів, які викладають у 7-9-х класах, до роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Сучасний етап реформування базової середньої освіти висуває нові вимоги до вчителя природничих галузей, математики та інформатики. Перехід учнів до 7–9 класів НУШ супроводжується не лише ускладненням навчального матеріалу, а й глибокими віковими змінами підлітків, що вимагає від педагога гнучкості, володіння інструментами фасилітації та здатності трансформувати академічні знання у життєві компетенції.

Програма актуалізує необхідність переходу від трансляції сухої наукової інформації до реалізації цілісного STEM-підходу, де природничі науки стають зрозумілим інструментом дослідження світу. У центрі уваги — подолання «кризи мотивації» підлітків через моделювання ситуацій успіху, де вчитель виступає не просто джерелом знань, а дизайнером освітнього середовища, здатним проектувати сучасний урок з «іншим акцентом».

Окремим викликом є збереження професійної стійкості самого педагога. В умовах високої відповідальності та динамічних змін, оволодіння техніками самопомоги та ресурсними практиками стає не лише умовою емоційного

благополуччя, а й стратегічним інструментом ефективного викладання. Програма пропонує комплексний підхід, що поєднує методичну майстерність із психологічною грамотністю, готуючи вчителя до успішної реалізації освітньої траєкторії в умовах НУШ.

Цільова група: учителі природничої, математичної та інформативної освітніх галузей закладів загальної середньої освіти, які працюють у 7-9-х класах

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 ЄКТС)

Особливості реалізації програми:

Програма розроблена з урахуванням специфіки природничої, математичної та інформатичної освітніх галузей. Форми організації освітнього процесу обираються відповідно до змісту програми та індивідуальних освітніх потреб педагогічних працівників.

Теоретичний складник програми може реалізовуватися у формах лекцій, відеолекцій, вебінарів, відеоконференцій тощо. Практичний складник передбачає проведення практикумів, навчальних тренінгів, семінарів, майстер-класів, круглих столів, конференцій з обміну педагогічним досвідом тощо. Контрольні заходи можуть включати тестування, виконання практичних робіт, розроблення навчально-методичних матеріалів і творчих завдань відповідно до змісту програми. Самостійна робота слухачів передбачає пошук і опрацювання навчальних матеріалів відповідно до запропонованих завдань, виконання індивідуальних і групових проєктів та здійснюється у позанавчальний час.

За дистанційною формою навчання заняття в синхронному режимі проводяться з використанням програмного забезпечення для організації вебконференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші види навчальної діяльності реалізуються в асинхронному режимі з використанням різних цифрових форматів.

Для очної форми навчання використовуються проєктор, ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчально-методичні матеріали та високошвидкісний доступ до мережі Інтернет.

Засоби діагностики результатів навчання та форми підсумкової роботи слухачів визначаються суб'єктом підвищення кваліфікації самостійно.

Після завершення навчально-методичних заходів педагогічні працівники отримують дидактичні, методичні, інформаційні та навчальні матеріали, а також постійний доступ до їх електронних версій.

Форми підвищення кваліфікації: інституційна (очна, дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток педагогічних працівників відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів природничої,

математичної та інформатичної галузей, необхідних для проектування освітньої траєкторії в 7–9 класах відповідно до Концепції «Нова українська школа» та на основі Державного стандарту базової середньої освіти; посилення методичної та психологічної готовності педагогів до реалізації STEM-підходу та підтримки ментального здоров'я учасників освітнього процесу.

Завдання підвищення кваліфікації:

— Ознайомити педагогів із сучасними підходами до викладання природничо-математичних дисциплін в умовах 2-го циклу базової середньої освіти (7–9 класи).

— Сформувати вміння використовувати методи активного навчання та інструменти розвитку *soft skills* (критичне мислення, командна робота) для проектування «захопливого уроку» та підтримки мотивації підлітків.

— Розкрити можливості академічної свободи вчителя та розвинути здатність до самостійного проектування індивідуальної професійної траєкторії в умовах освітніх трансформацій.

— Навчити технік самодіагностики, емоційної саморегуляції та профілактики професійного вигорання для збереження ресурсності педагога в умовах високої інтенсивності праці.

— Вдосконалити навички побудови суб'єкт-суб'єктних відносин з учнями та колегами на засадах партнерства, етики та взаємоповаги.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

Удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей відповідно до професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» в межах професійної діяльності або галузі знань:

А2. Предметно-методичної.

Б.2. Емоційно-стичної.

Б.3. Компетентність педагогічного партнерства.

Г.1. Прогностичної.

Д.1. Здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Після завершення навчання за програмою педагоги зможуть:

— Проектувати сучасний урок природничо-математичного циклу для 7–9 класів, трансформуючи академічний зміст STEM-предметів у прикладні кейси згідно з концепцією «Навчання з іншим акцентом».

— Застосовувати активні методи навчання та інструменти фасилітації для підтримки пізнавального інтересу підлітків, створюючи умови для проведення «захопливого уроку».

— Інтегрувати розвиток *soft skills* (критичне мислення, адаптивність, командна робота) у процес вивчення точних наук як невід'ємний складник компетентнісного підходу.

— Реалізовувати право на професійну автономію, самостійно обираючи ефективні форми й методи навчання та моделюючи власну індивідуальну професійну траєкторію в умовах НУШ.

— Володіти техніками самодіагностики та емоційної саморегуляції, успішно застосовувати ресурсні практики для профілактики професійного вигорання та збереження ментального здоров'я.

— Вибудовувати партнерську взаємодію з учнями та колегами на засадах суб'єкт-суб'єктних відносин, академічної доброчесності та взаємоповаги.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумковий бал формується як сума балів за різні види навчальної діяльності протягом курсу.

Теоретичний блок: результативність проходження тестів, участь у дискусіях та опитуваннях за темами модулів – 20 б.

Практичний блок: якість виконання поточних практичних вправ, що демонструють вміння працювати з інструментарієм програми (робота з сервісами, аналіз кейсів, розробка вправ тощо) – 40 б.

Підсумковий контроль: здатність слухача запропонувати власне бачення впровадження вивченого матеріалу у свою професійну діяльність (рефлексія, самоаналіз), фінальний проєкт (кейс, дорожня карта або цифрові дидактичні матеріали тощо) – 40 б.

Учасники, які успішно пройшли навчання та виконали контрольні заходи, отримують сертифікат встановленого зразка, за умови:

- **90–100 балів:** Слухач виявив творчий підхід до виконання всіх компонентів програми. Зміст опановано системно, продемонстровано здатність до критичного аналізу та інноваційного застосування методик.

- **75–89 балів:** Слухач стабільно виконував завдання змістовних модулів. Продемонстровано належний рівень володіння інструментами програми, проте окремі практичні елементи виконані за шаблоном, без авторської адаптації.

- **60–74 бали:** Зміст програми опановано на базовому рівні. Слухач орієнтується в основних поняттях та сервісах, але потребує додаткової методичної підтримки для повноцінної реалізації вивченого на практиці.

- **Менше 60 балів:** Програма виконана фрагментарно, ключові цілі навчання не досягнуті. Необхідне повторне опрацювання змістовних модулів.

Документ про підвищення кваліфікації сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка з присвоєнням 30 годин/1 кредиту ЄКТС.

Вартість: 1000 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст освітньої програми має виражену практичну спрямованість і базується на вимогах Державного стандарту базової середньої освіти та Професійного стандарту вчителя. Програма інтегрує змістову, практико-орієнтовану та ресурсну складові, що забезпечує комплексний розвиток визначених компетентностей.

Програмою передбачено практико-орієнтовані заняття, в рамках яких відбувається виконання інтерактивних вправ, проведення досліджень, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу з методичними кейсами, розроблення навчально-методичних матеріалів чи виконання інших видів діяльності відповідно до змісту програми.

Підсумковими заходами є тестування, підготовка проєктів, методичних матеріалів, презентація індивідуальних портфоліо, самооцінювання, які сприятимуть комплексній оцінці засвоєння матеріалу й формуванню навичок систематизації та аналізу отриманих знань, диференційовані за групами учасників.

Зміст програми складається з 2 модулів та 5 взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 7 год — теоретична складова, 18 год — практична складова (включаючи 13 год практичних занять та 5 год контрольних заходів), 5 год — самостійна робота.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назва теми	Кількість годин				
	Теоретич на складова	Практич на складов а	Самостій на робота	Контрол ьні заходи	Разо м
МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ					
Тема 1.1. Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі: навчання з іншим акцентом.	2	3	1	1	7
Тема 1.2 Психолого-педагогічні умови організації освітнього процесу в Новій українській школі: Soft skills – як основа організації якісного	2	4	1	1	8

освітнього процесу.					
Разом за модулем	4	7	2	2	15
МОДУЛЬ 2. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ					
Тема 2.1. Виклики й можливості професійного розвитку педагогічних працівників: проектування та мотивуючого захопливого уроку	1	2	1	1	5
Тема 2.2. Професійна ідентичність вчителя НУШ: реалізація академічної свободи та професійної автономії в сучасній школі	1	2	1	1	5
Тема 2.3. Надання підтримки на різних етапах професійного розвитку вчителя шляхом профілактики професійного вигорання.	1	2	1	1	5
Разом за модулем	3	6	3	3	15
Усього	7	13	5	5	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1. Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі: навчання з іншим акцентом.

Підхід як стратегія навчання, що поєднує в собі методи, форми, прийоми навчання. Сучасна освітня реальність. Зміна ролі педагога в освітньому процесі. Забезпечення простору для активної взаємодії. Епоха цифрових технологій-трансформація навчання.

Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів. STEM-орієнтований підхід у навчанні предметів. Діяльнісний і компетентнісний підхід. Від пасивної до активної діяльності: глибинне навчання, практичні компетентнісні завдання.

Перевернуте навчання як інноваційний діяльнісний підхід, що змінює підхід до структури традиційного уроку. Засвоєння матеріалу у власному темпі. Персоналізація освітніх траєкторій. Перевернуте навчання – розвиток життєвих навичок. Формування саморегуляції, автономності, критичного мислення та когнітивної гнучкості.

Підсилення комунікації. Кооперативне навчання та взаємодія, що розвиває соціально-комунікативну компетентність.

Адаптивність технології. Ефективна стратегія для змішаного та дистанційного навчання. Гнучке та доступне освітнє середовище.

Практичний кейс: створення конструктору відео уроку; підготовка активностей для роботи в класі; розробка інтерактивної системи зворотного зв'язку; створення інструкцій та пам'яток, які пояснюють новий формат роботи.

Тема 1.2. Психолого-педагогічні умови організації освітнього процесу в Новій українській школі: Soft skills – як основа організації якісного освітнього процесу.

Психолого-фізіологічні та інші індивідуальні особливості учнів підліткового віку та їх урахування в організації освітнього процесу. Спілкування як провідна діяльність учнів підліткового віку та її урахування в організації освітнього процесу. Стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки та Я-концепції в цілому. Розвиток емоційного інтелекту учасників освітнього процесу. Розвиток критичного мислення й нестандартного розв'язування проблем.

Soft Skills (гнучкі навички) як фундаментальна основа для організації якісного освітнього процесу.

Soft Skills — комплекс універсальних, соціально-психологічних та комунікативних навичок. Трансформація ролі вчителя та учня.

Проектне та проблемне навчання. Співпраця та саморегуляція для досягнення результату. Включення учня в освітню діяльність.

Групова діяльність. Кооперативне навчання. Оцінювання групової діяльності. Навички самоаналізу та зворотного зв'язку. Співпраця та емоційний стан як ключові складові для подальшого розвитку.

Адаптація до освітнього середовища. Реалізація різних форм навчання. Soft Skills як складова сучасного компетентісно орієнтованого освітнього процесу. Підтримка стратегічних змін пріоритетів НУШ.

Практичний кейс: створення карти ключових Soft skills для конкретного предмета; розробка банку проблемних ситуацій; моделювання технік конструктивного фідбеку; створення системи чек-листів для самооцінювання учнів.

МОДУЛЬ 2. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Тема 2.1. Виклики й можливості професійного розвитку педагогічних працівників: проектування мотивуючого та захопливого уроку

Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі: компетентнісний, діяльнісний та особистісно орієнтований. Мотивація - передумова та невід'ємна частина якісного освітнього процесу. Орієнтація сучасного освітнього процесу на особистість. Практично зорієнтований урок. Стимулювання включення учня в освітню діяльність як активного суб'єкта. Захопливий урок як стратегія глибинного навчання та розвитку життєвих навичок. Мотивація учнів через інтеграцію підходів до навчання. Проблемне та проектне навчання. Природна внутрішня мотивація. Практична значущість дій. Кооперативне навчання. Створення атмосфери співпраці та взаємодопомоги. STEM-орієнтований підхід. Застосування міжпредметних знань. Орієнтація на дослідження. Компетентнісно орієнтовані завдання. Конструювання завдань. Розвиток когнітивної гнучкості та критичного мислення. Урок, що мотивує - основа автономії та саморегуляції в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання.

Практичний кейс: проектування «захопливого уроку» за алгоритмом «3 кроки до залучення; складання плану заняття, який поетапно підтримує мотивацію учня від початку до кінця; створення карти завдань для інтерактивної подорож з ігровим сюжетом; створення портфоліо одного інструменту

Тема 2.2. Професійна ідентичність вчителя НУШ: реалізація академічної свободи та професійної автономії в сучасній школі.

Концепції професійного розвитку через призму професійної ідентичності. Зміна уявлення про себе як учителя. Механізм моніторингу професійної діяльності вчителя

Учитель як дослідник власної діяльності. Учитель як практик, який уміє рефлексувати та навчатися.

Суть автономії та свободи. Право на ухвалення рішень. Передача вчителю відповідальності за вибір методів і стратегій. Професійна експертиза. Автономія та Відповідальність. Свобода вибору. Відповідальність за результати та якість. Інструменти забезпечення автономії. Професійна гнучкість у створенні програм. Вибір власних освітніх матеріалів, ресурсів та платформ. Свобода інноваційної діяльності. Створення безпечного середовища. Застосування нових педагогічних технологій. Заохочення до інновацій. Автономія в оцінюванні. Вибір форм та критеріїв формувального та підсумкового оцінювання. Конструктивний зворотній зв'язок з учнями. Вплив на мотивацію вчителя. Зниження вигорання. Посилення ідентичності. Автономія як шлях підвищення професійної ефективності та компетентності.

Практичний кейс: проектування індивідуальної траєкторії професійного розвитку; створення власних правил та критеріїв успіху для вчителя; розробка портфоліо вчителя та «Карти професійної свободи» для свого предмета.

Тема 2.3. Надання підтримки на різних етапах професійного розвитку вчителя шляхом профілактики професійного вигорання.

Професійне вигорання – визначення. Діагностика власного стану. Тести та методики самооцінки. Ідентифікація індивідуальних тригерів та ранніх симптомів .

Розуміння кордонів та ресурсів . Тайм-менеджмент для профілактики. Делегування та пріоритезація. Налагодження робочих кордонів. Фізичні ресурси.

Внутрішня гармонія та сенси. Ціннісний орієнтир. Рефлексія. Переоцінка очікувань.

Емоційна саморегуляція. Техніки усвідомленості , медитація. Розвиток гнучкості. Формування оптимістичного атрибутивного стилю . Пошук та використання особистих джерел радості та енергії.

Соціальна підтримка. Розвиток навичок емоційної підтримки. Створення культури визнання та автономії . Забезпечення доступу до психологічної допомоги.

Практичний кейс: аудит особистих ресурсів; створення покрокового алгоритму дій на випадок гострого стресу; створення «Скриньки швидкої допомоги» та «щоденника вдячності собі»; «Кордони професійної ідентичності», розробка власного «Маніфесту енергозбереження вчителя».

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Бугайчук К. Л. Перевернуте навчання: теоретичні засади та практична реалізація в закладах освіти. Харків : Вид-во ХНУВС, 2021. 156 с.
2. Васильєва Д. В. Методика навчання математики в умовах змішаного навчання: реалізація моделі «Перевернутий клас». Математика в рідній школі. 2022. № 1. С. 14–20.
3. Співаковський О. В., Петухова Л. Є. Інноваційні цифрові інструменти для реалізації технології перевернутого навчання в сучасній школі. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2023. Вип. 94. С. 25–33.
4. Горлова А., Калашнікова Ю. Шляхи розвитку soft skills як передумова формування соціальної компетентності майбутнього вчителя початкової школи. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 47, том 2, 2022. с.183-189.

5. Лук'янова Л. Б. Soft skills як необхідна складова професійної компетентності сучасного педагога. Педагогіка і психологія. 2021. № 2. С. 15–24.
6. Васюк О. В. Психологія професійної стійкості вчителя в умовах стресу: розвиток гнучких навичок. Освітній простір XXI століття. 2023. № 4. С. 102–110.
7. Биков В. Ю., Литвинова С. Г. Цифрова трансформація закладу освіти: методи залучення та мотивації учнів у змішаному навчанні. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. Том 84. № 4. С. 1–21.
8. Володимирова В. В. Гейміфікація як засіб формування внутрішньої мотивації до навчання у здобувачів освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Вип. 48. Том 1. С. 224–230.
9. Коновальчук І. І. Інноваційні стратегії стимулювання пізнавального інтересу в умовах Нової української школи. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. 2021. Вип. 66. С. 45–52.
10. Ткаченко А. В. Використання інтерактивних «гачків» для активізації уваги учнів: досвід сучасної школи. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. 2023. Вип. 1 (30). С. 18–25.
11. Гриневич Л. М., Елькін О. В. Професійна свобода вчителя як передумова якості освіти в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа». Педагогіка і психологія. 2021. № 2. С. 12–23.
12. Заболотна О. А. Професійна ідентичність вчителя в епоху цифрових трансформацій та викликів пандемії. Порівняльно-педагогічні студії. 2022. № 1 (43). С. 45–54.
13. Кравченко С. В. Академічна свобода та автономія педагога як чинники розвитку творчого потенціалу освітнього середовища. Вісник післядипломної освіти. 2023. Вип. 22 (51). С. 110–128.
14. Заріцька В. В. Психологічна стійкість вчителя як фактор запобігання професійному вигоранню в умовах кризи. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки. 2022. Вип. 18 (63). С. 45–56.
15. Остапчук О. Є. Професійне вигорання вчителів в умовах воєнного стану: стратегії подолання та ресурсні практики. Габітус. 2023. Вип. 47. С. 134–140.
16. Тіунова О. В. Емоційний інтелект як інструмент профілактики синдрому емоційного вигорання у педагогічних працівників. Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 44. Том 2. С. 189–194.

Додаткова література

1. Панчук Т. П. Впровадження моделі «Перевернутий клас» на уроках інформатики як засіб формування цифрової компетентності. Педагогічний пошук. 2020. № 3 (107). С. 48–52.

2. Ленюк Н. Використання технології «перевернутого навчання» при вивченні іноземної мови . Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 27, том 3, 2020, с. 196 -199
3. Сисоєва С. О. Освітня система та soft skills: виклики цифрової епохи. Вища освіта України. 2021. № 1. С. 34–41.
4. Soft skills: універсальні навички європейського рівня. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://studway.com.ua/soft-skills/>
5. Берджес Дейв. Навчай як пірат: як зробити ваші уроки захоплюючими (оновлене видання). Київ : Основа, 2021. 240 с.
6. Освіторія. Як втримати увагу та мотивувати учнів під час війни: практичний посібник для вчителя. Київ, 2023. 64 с.
7. НУШ. Скарбничка вправ для «криголамів» та енерджайзерів на уроці. Методичний онлайн-ресурс. 2024. URL: <https://nus.org.ua>.
8. НУШ. Професійний стандарт вчителя: від компетентностей до ідентичності. Аналітичний звіт та методичні роз'яснення. 2023. URL: <https://nus.org.ua>.
9. Федоренко Р. П., Кулик А. О. «Шлях до себе»: арт-терапевтичні техніки у відновленні психоемоційного стану вчителя. Психологічні перспективи. 2023. Вип. 41. С. 210–225.
10. Освіторія / МОН. Посібник з психологічної підтримки для вчителів та учнів «Розумію». Київ, 2022. 72 с.
11. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?». Аптечка психологічної самодопомоги: вправи для педагогів. 2023. URL: <https://howareu.com>.